

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemam velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.
V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (insertate) vsprejema upravništvo in ekspedijerja v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Sementških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 191.

V Ljubljani, v sredo 22. avgusta 1894.

Letnik XXII

Shod kat. polit. društva na Pristavi pri Trziču.

(Dalje).

Drugi govornik je bil deželni posl. dr. Žitnik. Vodilne misli njegovega govora so bile:

Sliši in bere se večkrat, da duhovnik nima ničesa opraviti s politikom; ostane naj v cerkvi, tu bodi omejeno polje njegovemu delovanju. Kdor tako govori, ta je nasprotnik duhovniku, to ni pravi prijatelj ljudstvu. Da, prvotni in glavni svoj poklic naj duhovnik vestno izvršuje v cerkvi, stopi pa naj tudi med ljudstvo, uči ga ter mu z besedo in dejanjem pomaga v težki borbi za obstanek. To je duhovnik dolžan, tej pravici se ne sme nikdar in nikjer odreči, bodi temu ali onemu všeč ali ne. Saj pravi pesnik: „Ne samo, kar velewa mu stan, kar more, to mož je storiti dolžan.“ So nekateri, ki so se bali tega shoda, drugi se hudovali, češ, da hočemo hujskati ljudstvo. Ne, to ni naš namen, temveč opozorjati moramo kot zvesti sinovi slovenskega rodu rojake, brate svoje na mnoge nevarnosti, ki jim preté osobito v gospodarskem oziru, na vzroke, vsled katerih delavski stanovi lezejo v dolgove, ter nasvetovati sredstva, s katerimi si morejo pomagati iz vedno rastoče revščine in bede. Prvi govornik je v glavnih potezah naslikal žalostno in obupno stanje kmetiškega stanu, ki je stebler državi naši in posebe slovenskemu narodu. Da, kdor deluje, kjer more in hoče, za našega kmeta, obrtnika in delavca, ta deluje za narod slovenski, kajti iz teh stanov se porajajo vsi, ki si z umom v družih stanovih služijo kruh. Ako propade naš kmet, naš obrtnik, zapel je mrtvaški zvon narodu slovenskemu, ker trgovina in industrija, kolikor jo je v slovenskih pokrajinah je

večinoma v tujih rokah. Ohraniti hočemo to, kar imamo, za svoj rod, zato se moramo upirati z vsemi dovoljenimi sredstvi tujcem, ki silijo v deželo z denarjem, s katerim nas morejo v teku let spraviti pód-se, v svojo odvisnost. Nikomur nočemo tukaj očitati sile ali krivice, toda vas slovenske kmete hočemo svariti, prositi kot prijatelji vaši, da vztrajate v hudi borbi za obstanek, da ne prodajate, ne razkosujete svojih domov in zemljišč, če tudi za dober in gotov denar. Vi ste dolžni skrbeti za svoje družine, svoje otroke, da ostanejo gospodarji pod streho, kjer je vam in vašim očetom tekla zibel, da ostanejo lastniki drage zemlje domače, katero so vaši stari očetje pod okriljem avstrijskega orla s krvjo branili proti sovražniku, katero vi namakate s potom svojega dela in truda. Naj vas ne mamijo tuji denarji, stojte trdni in neizprosni, kakor so trdni vrhovi gorá, pod katerimi živi in trpi od pamtiveka naš rod. Kapital ali denar je potreben v časih sedanjih, toda biti mora v pravih rokah, porabljeni se mora v občno korist, ne pa za kratek čas le nekaterim. Žal, da se kapital množi le v malo rokah in vedno rastejo milijoni delujočih trpinov. Denar je postal sveta vladar in „jokajo se milijoni, da se jeden veseli“, kakor poje naš pesnik.

Mnogi z zaničevanjem govoré o „mračnem“ srednjem veku. Res je, da ni bilo vse tako, kakor bi moralo biti. Bile so druge šege, druge navade. Toda istina je, da se je v obče našemu kmetu bolje godilo. Vsaka družina je imela svoje zemljišče, s katerega je niso mogli pregnati, kakor se sedaj dogaja. Kmet je služil cesarju s pestjo, graščaku dajal je desetino, a kar je prislužil, to bilo je njegovo. Bil je petičen, a sedaj polni miznice svoje s plačilnimi nalogi in „pečati“ tožbá. Delal je tlako nekaj

dnij ali tednov, sedaj jo dela celo leto, in vendar komaj diše pod raznimi bremení. Sicer si ne želimo nazaj desetine in tlake, toda varstva želimo in zahtevamo delujočim stanovom proti mogočnemu kapitalu, olajšanja prosimo za reveža, ki omaguje pod težo davkov in dolgov in si sam ne more in ne vé pomagati. Pomagati moramo nesrečnežu, ki se potaplja in izteguje roke proseč pomoči. Trkati moramo, dokler je čas, na vrata zbornic, koder delajo nove in popravljajo stare zakone za deželo in državo, da se merodajni možje ozirajo na delujoče stanove, ki so najslabši in potrebujejo najhitrejšo in najizdatnejšo podporo.

Govornik našteva vzroke, ki tirajo kmeta v pogin ter ga uničijo, ako se ne zamaše viri povodnji, katera trga in odnaša domača zemljišča v tuje morje ter pušča za sabo le žalost in jok. Ti so v prvi vrsti visoki davki in neusmiljene obresti od dolgov. Kmet je z davkom preobložen, davek se mora pravičneje razdeliti, odvaliti je treba nekaj bremen s slabjših na močnejše rame. V zadnji uri so spoznali to potrebo tudi v višjih krogih. Upajmo, da obljube postanejo kri in meso in da davčni vijak tam pritisnejo, kjer ne boli toliko in je upanje, da še kaj priteče v državno blagajnico. Pristojbine pri izpremembah v posestvu so previsoke, ker vsak dedič, ako nima denarja doma — in koliko je takih — se mora zakopati v dolgove, iz katerih malokdo izleze.

To so bremena, katera kmetu drugi nalagajo. A jih je mnogo, katere si kmet tudi sam večkrat oprta. To so previsoke dote, ki se večkrat obljubujejo iz same baharije. Dalje požró mnogo denarja žganjarije, loterija, tobak, potratljivost v obleki, slabi posli, postopači itd. Iz tega sledé razkosavanja

LISTEK

XIV. občni zbor cecilijanskega društva za Nemško, Avstro-Ogersko in Svico 8. do 9. avgusta v Rezu.

(Dalje.)

Naši skladatelji potrebujejo vrh tega še zdrave. čvrste krvi. Moderna glasbena izobrazba kviri talente. Dandanes se učé premalo diatonične glasbe, premalo otroških pesmij, premalo zdravih melodij.

Pobožni duh srednjega veka je počasi zginil iz moderne glasbe, pevci dobe renesanške, so celo pokvarili dela Palestrinena in Lassoja s svojimi trilerji in figurami. Ranjki Proške, Mettenleiter in Schrems imajo največ zaslug, da so se jela ceniti dela obeh velikanov, in da se je dovršila izdaja Palestrininih skladb, ki šteje 33 zvezkov. Tasta firma, namreč Breitkopf & Härtel v Lipskem, katere zastopnik dr. Haase meji nami biva, bode izdala tudi Orlanda Lassa dela, obsegajoča 70 zvezkov, mej temi tretjina cerkvenega zadržaja. Govornik priporoča ta dela cecilijanskim knjižnicam. Ako ni mogoče teh skladb javno pevati, naj bodo vsaj za vajo in uk. H koncu se gospod Haberl, ki se je bil pri svojem govoru precej raznel, bičajoč moderne napake, izgovarja, da njegov govor ni bil sicer „slavnosten“ gledé zadržaja in vzporeda, a bil je — pravi — gotovo „slavnosten“ v moji duši občuten. Bolje ne ve končati, kakor da nasprosi (nenavzočega) P. De-

nifle-ta iz Rima in mestnega župnika Hühna iz Monakovega, da bi oba zmolila en očenaš in sicer prvi na grobu Palestriinim, a drugi na grobu Orlandovem, s tem namenom, da bi duh obeh teh glasbenih velikanov živel in deloval v cecilijanskem društvu.

Nato se zahvali predsednik Schmid obema govornikom za njihova govora rekoč, da si mrvico viharne pohvale, ki je od poslušalcev donela, sebi prilastuje zato, ker je ravno ta in ne druga govornika izbral.

Res cecilijansko društvo ni moglo dostojnejše proslaviti spomina nesmrtnih mojstrov kakor s takimi govori, s takimi opomini in sklepi, ki, ako Bog da, ne ostanejo samo besede ampak dejanja.

Popoldne ob 5. uri smo se zopet zbrali polnoštevilno v prostrani stolnici sv. Petra, da poslušamo kakor nekdanj sv. Cecilija iz nebes ukradene melodije Palestrinene in Lassoje.

Na dnevnem redu je bil namreč cerkveni koncert obsegajoč 6 Palestrininih in 6 Lassojevih skladb. Polo je nad 60 pevcev (nekateri trdé, da je bilo 100 pevcev) mož in dečkov; stiri regenburški kori so se bili spojili v en zbor pod vodstvom dirigentov Hallerja in Haberla. Vspored skladb je bil tale: 1. Jesu rex admirabilis 3 voc. (Palestrina). 2. In dedicatione Ecclesiae, 4 voc. (Palestrina). 3. O admirabile commercium, 5 voc. (Palestrina). 4. Adoramus te Christe 3 voc. (Orl. Lassus) 5. Jubilate Deo, 4 voc. (Orlando) 6. Credo in unum Deum, 5 voc.

(Orlando) 7. Lectio Sabbati 1. (Incipit oratio Jeremiae) 6 vocum (Palestrina) 8. In monte oliveti, 6 voc. (Orlando) 9. Mottet: In Epiphania Dni, 8 vocum za dva zbora (Palestrina) 10. Tui sunt coeli, 8 voc. za dva zbora (Orlando) 11. Antiphona: Salve Regina, 12 voc. za tri zbore (Palestrina) 12. Laudate Dominum omnes gentes, 12 voc. (Orlandov).

Teško je poročevalcu spisati in oceniti vtis tega petja a capella. Človek bi moral biti izvrsten poznavatelj starih in ob enem dirigent, da bi spoznal šibkosti in kreposti pevskega zbora, da bi znal pravično oceniti vrednost in moč srednjeveške te glasbe. Però ne more dostojno opisati in jezik ne dopovedati različnega vtisa, ki so povzročile umetne te polifonske skladbe pri različnih poslušalcih. Da je bilo petje gledé intonacije, tempa, tehnike in predavanja dovršeno, mi ni treba naglašati. Seveda bodo malenkostni kritiki tu i tam našli malenkostne hibe glede tempa in čistosti glasov, kar bi naši pevci in dirigentje niti ne zapazili. Ali smelo rečemo, da je bilo petje vzgled in ponos prave cerkvene glasbe, ter občnega cecilijanskega zbora ne samo dostojno, temveč vredno.

Skladbe obeh mojstrov se precej razlikujejo; Palestrina je bolj nežen, liričen, fin in umeten, Orlando Lassus pa bolj prozoren, precizen in dramatičen. Zato je tudi vtis pri obeh skladbah različen. Orlandove točke so se zdele veličastne, tu in tam gigantične, nebó naskakujoče. Ne vem, ali Nemci niso tako kos Palestrininih skladbam kakor Orland-

6. 11. 1894

in prodaje zemljišč in konečno — palica beraška ali pa Amerika.

Govornik navaja žalostne vzglede iz Irske in Italije, kjer so sami veleposestniki in — beli sužnji, kjer ni pravega kmeta, temveč le zemljiški mogočnej in reven najemnik. Da pri nas ne zagazimo pregloboko in se tudi pri nas ne izpolnijo besede rimskega domoljuba Tiberija Grakha, treba je na resno delo. Vse šole ne pomagajo mnogo, kakor ni mazila pri vozu, če se stare kolo. Boljša je jed brez soli, kakor sol brez jedi. To so same zaplate na stari obleki, ki že šiva ne drži. Našemu kmetu je treba kredita, treba denarja za nizke obresti. Kje naj ga dobi? Posojilnice in hranilnice so le potrebno zlo, obresti so previsoke, ker kmet na izsesanih njivah vsled uim in nesreč ne pridela toliko, da bi poleg davkov in visokih obrestij mogel še dolg poplačati. Država mora pomoči, ona po ceni preskrbeti kapital zadolženim kmetom, da zlezejo iz mrež oderuhov in zemljiških barantačev. Zemljiški dolg se mora odpraviti, odkupiti, kakor se je desetina in tlaka. Ako krščeni in nekrščeni židje ne bodo mogli dreti dolžnikov, posojevali bodo radi državi za nizke obresti. Napraviti se mora zakon o stalnih domovih, kateri bi se ne smeli čez gotovo mejo zadolževati, ne razkosavati, ne eksekutivno prodajati.

Govornik omenja ruskega „mira“, jugoslovanske zadruge in ameriškega stalnega doma (homestead). Poljedelski minister je minolo jesen predložil državnemu zboru načrt zakona o rentnih domovih. Misel je srečna, a dolžnost je državnih poslancev, skrbeti za to, da dotični načrt ne ostane v prahu državnozbornega arhiva, temveč v primerni obliki zadobi cesarsko potrjenje in veljavo. Premeniti bi se moralo na vsak način tudi dedno pravo, kajti sedaj veljavno množi samo nemaniče. Govornik konča s pozivom, naj se kmetje ustavljajo obljubam in ponudbam oderuhov in špekulantov, naj si drug drugemu pomagajo v krščanski ljubezni ter odločno zahtevajo od svojih poslancev, da se sklenejo zakoni, ki bodo kmetu pomagali na noge, izvlekli ga vsaj tekom let iz dolgov ter zagotoviti vsaki družini stalen dom. Le potem bode kmet zadovoljen, ako bode prepričan, da ne dela samo za druge, temveč tudi sam vživa sad svojih skrbi in trdega dela. S tem se bode ohranila krščanska družina, ohranil na svoji zemlji slovenski rod in presvetlemu cesarju najzvestejši državljani. (Dalje sledi.)

Dopolnilne volitve na Koroškem.

S Koroškega 22. avg.

Res je, vršče se dopolnilne volitve za drž. zbor so nasprotnikom, liberalcem in nacionalcem čisto zmešale glave, kakor ste omenili. Odločni nastop mlade kršč.-socialne stranke, ki z žilavo vstrajnostjo in navdušeno dela na to, da zapeljano ljudstvo zbere zopet pod katoliško zastavo in njeni nepričakovani

dovim, ali je morda njih duhu bolj soroden kot Nemec, gotovo je to, kar sem bil vže pri obnem zboru v Briksenu opazil, da je poslušalcem Orlando bolj dopadel ko Palestrina. Tako n. pr. so bile najsijajneše točke tega koncerta Orlandove sklade: Iubilato Deo, Credo, Tui sunt coeli in Laudate Dominum.

Večer istega dne je zopet združil Cecilijance v hiši sv. Erharda, t. j. v dvorani rokodelskega društva, da bi vživali telesno in dušno hrano. Predaval se je namreč krasni oratorij „sv. Cecilija“ za solo, duet, tercet, mešani zbor in glasovir.

Tekst temu umotvoru je zložil pesnik Fr. Bonn, vglasbil pa ga je regensburški dirigent in skladatelj Mihael Haller. Produkeijo je vodil skladatelj sam se znano spretnostjo in dovršenostjo. Tudi pevci in pevke so se trudile izraziti duh prekrasne skladbe in tako se je vsem poslušalcem omilila. Najbolje je dopadel klasični Trauerchor in Schlusschor, ki proslavlja v veličastnih akordih patrono Cecilijancev, „deviško sv. Cecilijo“. H koncu izražam željo, oziroma ponižno prošnjo, da bi naši pesniki ta oratorij na slovenski jezik prestavili, ker je jako primeren za cecilijanske shode. Če pa kak slovenski Cecilijanec zna storiti bolje — široko mu polje. (Dalje sledi.)

Moje ječe.

Spisal Silvijo Pellico, prevedl — a —.

XVI.

Preteklo je nekaj dnij, a jaz sem bil tam, ko prej, to je mila tuga je obdajala moje srce in je

uspehi pri prvotnih volitvah, — to je za zagrizene nemčurje — prevedl. Mislili so, da jim je samo treba migniti s prstom in vse pače pred njimi v prah in plazi za njimi, — pa močno so se varali. Doslej brezmejno gospodujoči liberalizem je prinesel ljudstvu, zlasti kmetu le gorje, mu vsekal hude rane, zato pa ga ljudstvo rado zapušča, ko mu le za njegov blagor vneti možje povedó resnico, mu odkrivajo rane, za katerimi hira ter kažejo pot, po kateri si more dobiti pomoči! Ljudstvo vstaja, tudi na nemškem Koroškem se dani, to kaže častno število 1300 udov, ki so letos že pristopili nemškemu kat.-konstitucionelnemu društvu, to kaže lep začetek društva sv. Jožefa! — Zato nasprotniki kar besné, zlasti zoper našo slovensko duhovščino. Nemško še precej puščajo pri miru, zoper Slovence rujejo na vse pretege. — „Fr. St.“ pa kar obupavajo in nasvetujejo svoji stranki, naj se korenito preosnuje, ako noče popolnoma propasti. Rotijo svoje somišljenike, naj gledé šolskih zamud ne postopajo preojstro, ker s tem zavračajo ljudi od sebe! To zahteva liberalno glasilo, ki inace vse šolske uredbe proslavlja kot pravcat „noli me tangere.“ Potem priporočajo „zmeren antisemitizem“ (!) in naj se liberalci več brigajo za kmeta! Vsa leta gospodarijo liberalci na Koroškem. Sedaj še le mora jih glavno trobiti opominjati, naj kaj store za kmeta, ker doslej so se zanj le zmenili ob času volitev in ko mu je bilo treba nakladati novih davkov. Na tako neukretno nastavljen limanice menda tudi na Koroškem ne pojde noben kmet več. — Zadnji „K. Landbote“ od 20. t. m. poroča da je v šmohorskem okraju dotlej bilo izvoljenih 31, v spitalskem 34 krščanskih volilnih mož. Izmed 13 slovenskih volilnih mož jih bode 12 glasovalo za konservativnega kandidata Pettlerja.

Trezna beseda o ljubezni do domovine.

(V „Vlasti“ pisal Pohunek.)

IV.

Tako čitamo v knjigah svetega pisma starega zakona; v novem zakonu pa nam je zapustil Kristus najkrasnejši in največičastnejši vzor ljubezni do domovine.

Da, včlovečeni Božji Sin in naš Zveličar ni samo zadostoval dolžnostim, katere nalaga človeku družba, katere imajo otroci do starišev, ampak on je zadostil tudi dolžnostim, katere ima državljani do domovine.

„Nisem poslan, kakor le k zgubljenim ovcam iz Izraelove hiše“. Celi čas svojega javnega delovanja skoraj ni prekoračil mej judovske dežele, med temi mejami je pa vse dobro delal. Judje so ga zvali domoljuba: zato so mislili judovski starašine, katere je k njemu poslal poganski stotnik prosit, da naj pride in ozdravi njegovega služabnika, da ne morejo bolje priporočati onega stotnika in da ne morejo tako lahko z ničim drugim ganiti Ga, da bi

polnlla vrom in verskimi premišljevanji. Zdelo se mi je, da sem premagal vsako slabost, da sem nepristopen vsakemu nemiru. Neumna domišljija! Človek mora hrepeneti po popolnosti, a dosegel je ne bode nikdar na zemlji. Kaj me je motilo zopet? Pogled dražega mi prijatelja, nesrečnega mojega Petra, ki je šel par pedij od mene oddaljen po hodniku, ko sem stal pri oknu. Prijeli so ga bili v njegovem brlogu ter ga pripeljali v ječo.

On in spremljevalci njegovi šli so tako brzo, da sem ga komaj spoznal, zapazil pozdrav njegov in odzdravil.

Ubogi mladenič! v cvetoči mladosti, nadebudnega duha, poštenega značaja, mehke, ljubeznjive, vstvarjen, slavno vživati svoje življenje, vržen je radi političnih stvarij v ječo, sedaj, ko gotovo ne bodeš odšel najhujšim udarcem pravice!

Tako se mi je smilil, tako mi je skrbelo, ko ga nisem mogel rešiti, ko ga nisem mogel krepiti s svojo navzočnostjo in svojo besedo, da nisem mogel najti miru. Vedel sem, kako ljubi svojo mater, svojega brata, svoje sestre, svake in male stričnike; kako vroče si je želel, pripomoči k njihovej sreči, kako so ga zopet ljubili vsi ti ljubljenci njegovi. Čutil sem, kaka mora biti žalost vsacega izmed njih o taki nezgodi. Ne najdem besed, s kojimi bi opisal besno bol, ki se me je lotila. In ta silna razburjenost trajala je tako

njihovo prošnjo uslišal, nego če mu rečejo o njem „Vreden je, da mu to storiš. Ljubi namreč naš narod in on nam je shodnico sezidal“. (Luk. 7, 45.)

Kako močna in velika pa je bila ljubezen Kristusa Zveličarja do izraelske dežele, do celega izraelskega naroda in sploh do vsega, kar je bilo temu narodu po pravici ljubo in drago, vidimo posebno iz tega, da se je jokal nad Jeruzalemom, ko se mu je bližal pri slavnem vhodu, ker je že najprej videl vse gorje, vso nesrečo, katera bo prihitela kot kazen na sveto mesto in ž njim na vse izraelsko ljudstvo. To misel pa, s katero se je pečal v času slavnega vhoda v Jeruzalem, to je še vedno imel tudi v svojem trpljenju. Rekel je namreč ženam, katere so se nad njim jokale, ko je šel s križem k Oljski gori, naj se nikar ne jokajo nad njim, ampak same nad seboj in nad svojimi sinovi, naj mislijo na nesrečo, katera bo zadela ves judovski narod za zločin, s katerim se je pregrešil zoper svojega Zveličarja, in to naj imajo v misli in nad tem naj se jokajo in nad svojimi otroki.

Še na križu je prosil za svoje rojake, ki so mu pripravili to sramotno smrt in so ga še v neizrečenih bolečinah zasmehovali; in ker je res, kakor gotovo je po besedah sv. evangelija — da je takrat najvišji duhovnik Kajfa prerokoval, ko je svetoval Judom, da naj Kristusa umorijo rekoč: „Vi nič ne veste, in ne pomislite, da je bolje za vas, da umrje en človek za ljudstvo, in da ves narod ni pokončan“. Ker je torej res, pravimo, da je prerokoval (Ev. sv. Janeza 11, 50—51) takrat Kajfa: je mogoče soditi iz njegovih besed, da je pretil Kristus svojo kri tudi iz posebne ljubezni do svojega naroda in da je hotel da bi njegova smrt razven vseh ljudij še na poseben način veljala za Njegove nevredne rojake, za Njegovo domovino. — Saj razlagajo na tak način te besede evangelija škof Bossuet, škof Clary (v delu: La santa filosofia della mente e del cuore) in pa škof Strossmayer.

Glejmo sedaj svetega Pavla, kateri je tudi v tem le oziru pravi učeneec in Kristusov apostelj. Na mnogih in daljnih svojih potih ne pozablja v nobenem mestu vprašati najprej ali so tam Judje in nikjer se mu ne zdi težko poiskati kot, kjer stoji sinagoga. Glejte ga na primer v slavni Atenah. Tudi tukaj hiti najpreje poprijet se s krvjo poškropljene pravice judovskega naroda. V bogatstvu stoji tu pred njim pagansko mesto, tukaj je tako rekoč v srcu poganskega sveta in on je izvoljen, da je apostelj paganov. In Judje? ti so tukaj samo naseljenci, ki nimajo pomena v življenju atenskega ljudstva. Njihova je le majhna ped zemlje v tem velikem mestu, tam kjer stoji njihova prosta shodnica. Apostolju se zdi ravno to mesto v celem svetu kar najprijaznejše. Koraka torej po ulicah in trgih stebrov, malikov, sili se skozi množice živahno se pogovarjajočega ljudstva, vse pušča na stran in gre iskat — judovske sinagoge. Veže ga še vedno posebno velika s krščanstvom posvečena ljubezen do

dolgo, da sem vže mislil, da mi je potolažiti ne bode mogoče.

Tudi ta bojazen bila je le domišljija. O vi žalostni, ki mislite, da vas je ugrabila neka neizogibna, vedno rastoča bolest, čakajte malo in videli bodete, da se motite! Tu na zemlji ne more dolgo trajati niti veliko veselje, niti velika razburjenost. Dobro je, ako človek spozna to resnico ter ne obupa v dnevih nesreče in se ne prevzame v srečnih urah!

Po dolgem vznemirjenju prišla je utrujenost in brezbriznost. A tudi brezbriznost ni dolgo trajala in bal sem se, da bodem odslej zaporedoma padal iz ene skrajnosti v drugo. Ustrašil sem se take prihodnosti ter iskal pomoči v goreči molitvi.

Prosil sem Boga, naj pomaga ubogemu mojemu Petru tako, kot meni, njegovi rodbini tako kot mojej. Samim ponavljanjem teh molitev mogel sem se v resnici umiriti.

XVII.

A ko je bila mi duša mirna, premišljeval sem prestale muke in jezen sam na se radi svoje slabosti, mislil sem, kako bi se je iznebil. Pomagal sem si na ta-le način: Vsako jutro, ko sem izmolil jutranjo molitev, motril sem pred vsem vse mogoče dogodke, ki bi mi mogli vznemiriti moje srce. Za vsak tak dogodek utrjeval sem svojo domišljijo ter pripravljaj se nanj: od najbolj mi

naroda, iz katerega je bil, v katerega sredi je preživel dneve svoje mladosti in ogujevito dobo svojega mladeniškega življenja, katerega slavnosti je slavil, katerega verske nade je sprejel a tudi predsodke. Veže ga še vedno ljubezen do Siona in krasne dežele cedar in palm — do Palestine.

Njegovo ljubezui žareče srce objema celi svet, tako da hoče biti vsem vse, da bi vse pridobil Kristusu, a ljubezen do njegovega naroda ima v njegovem ljubečem sreju še poseben, skriven prostor. Tu premišljuje nesreče svojega naroda, njegovo zaslepljenost; čim več pa mora trpeti od Judov, tem bolj raste njegova ljubezen do njih. Da, ta aposteljnova ljubezen do židovskega ljudstva je tako velika, da jo skoro težko umemo, ker je izrekel v oni ljubezni tudi besede: „Zakaj želel sem jaz preklet biti, ločen od Kristusa, za svoje brate, kateri so moji rojaki po mesu; kateri so Izraelci (do Rimlj. 9, 3.). Kaka ta misel, kaka želja! Kaka gorka ljubezen se javlja v teh besedah! On bi hotel biti preklet, ločen od Kristusa iz ljubezni do izraelskega ljudstva, ko bi ga mogel za to ceno pridobiti za Kristusa in s tem za njegovo izveličanje! Kako požrtvovalen ljubimec svojega ljudstva! Kako vzvišeni ljubovnik svoje domovine!

Politični pregled.

V Ljubljani, 22. avgusta.

Državni zbor. Peramentni odsek za posvetovanje o načrtu novega civilnega pravnega reda, je dne 15. junija bil prenehal svoje delo in se zopet snide dne 15. septembra. V štirih ali petih tednih dovrši odsek svoje delo in državnemu zboru že v začetku zasedanja predloži svoje poročilo. Pa tudi permanentni davčni odsek se snide zopet v septembru. Posebno je želeli, da bi poslednji odsek se požuril s svojim delom, da se bode davčna reforma mogla izriniti do novih volitev. Ker stvar posebno v interesu kmetijskega in malega obrtnega stanu, bodo morali konservativci priganjati, da se delo hitro nadaljuje. Liberalci bi najbrž stvar že radi zavlekli, ker se bogatinje boje višjega obdačenja.

Kathrein. Podpredsedniku državnega zbora dr. Kathreinu so te dni volilci njegovi skazali posebno zaupanje. Deset občin iz njegovega volilnega okraja ga je imenovalo za častnega občana in mu te dni izročile diplomu častnega občanstva. V diplomu izražajo zahvalo poslancu, da tako odločno brani pravice in koristi svete vere in se vedno poteguje za kmetiški stan. Poslanec dr. Kathrein je obljubil, da bode tudi nadalje v enakem smislu postopal. To odlikovanje je tem pomenljiveje v sedanjem času, ko se proti konservativni stranki od več strani ruje in bi jo radi razcepili. Kathrein je jeden prvih voditeljev konservativne stranke in priznanje izrečeno njemu velja vsej stranki.

Dr. Gregr je v Knobisu govoril ob odkritju spomenika pokojnemu Trojanu. Govoril je razne pre-

tiranosti, kakor je on že navajen. Mej drugim je rekel, da Mladočehi zahtevajo, da nikdo na Češkem ne bode imel dajati zakonov, davkov pobirati in go spodariti z deželnim denarjem, kakor češki narod in kronan kralj. Seveda, stvar je lahko izrečena in poslušalci so tudi ploskali, ali kako bi se to izvelo, pa pač dr. Gregr niti sam ni pomislil. Že nad trideset let se Čehi bore za svojo državno pravo, ali niti za las se mu niso približali in tudi dr. Gregr s svojim govorom stvari ni pospešil. O deželah, ki ne pripadajo češki kroni, je pa dr. Gregr govoril kakor o inozemstvu, kar si moramo posebno Slovenci zapomniti.

Ogersko. Velika napaka ogerskih katolikov je, da premalo store za katoliško časopisje in pa za društva. Tudi višja duhovščina v tem oziru stori premalo. Na Ogorskem bi bilo kaj lahko snovati katoliške liste. Tiskovna svoboda je precej velika in časniškega koleka ni, samo da ni pravega smisla za stvar. Katoličani se še vedno preveč zanašajo na višje kroge in preveč zanemarjajo narod, liberalci pa računajo z narodom, zatorej pa zmagujejo. Razmere se poprej ne izboljšajo, da katoliški krogi spoznajo, da je pred vsem potreba pridobiti narod. To je pa mogoče le z dobrimi listi in društvi.

Srbija. Soduje postopanje proti Čebincu in tovarišem nikakor ni ustavljeno, kakor se je napočeno poročalo od radikalne strani iz Belegagrada. Bila je le želja radikalcev, da bi se ta stvar ustavila. Zaradi tega so se nekateri radikalni vodje bili jeli približevati dvoru. Radikalni listi so posebno lakavo pisali o kralju. Vse to pa ni nič pomagalo.

Vojaške vaje v Rusiji bodo letos posebno velikanske. Mej drugim bodo poskušali hitro premikanje vojakov, kakor je treba ob mobilizaciji. Vaj se bode udeležilo 15.000 mož. Zeleznice bodo imele ta čas silno dela s prevažanjem te vojne sile. Poleg tega je pa jim naročeno, da naj gledajo, da se promet kolikor je mogoče malo ustavi zaradi prevažanja vojakov. Poskusiti hočejo ne le, kaj morejo vojaki, temveč tudi, kaj zmorejo železnice. Poveljništvo bode imela generala Ganecki in Kostanda, katera s temi vojaškimi vajami končata svoje aktivno delovanje.

Anglija. Huda razburjenost je v Angliji proti gospodski zbornici, ki je zavrgla predlogo o irskih najemnikih. Sedaj je jasno, da je vladi nemogoče kaj storiti za Irsko, dokler se gospodska zbornica ne preustroji. Henly je zbornici poslancev predlagal, da se naj kot protest proti gospodski zbornici plača njenih uradnikov pomanjša za 200.000 funtov šterlingov, kateri predlog pa ni obveljal.

Cerkveni letopis.

Misijon.

Iz Logatca.

Na Kranjskem je menda malo še duhovnij. da bi že ne bile imele sv. misijona. Ta mesec je to srečo imela tudi logaška fara. 4. avg. zjutraj ob

pravice brez mirnih mislij, brez duha, ki se raje smehlja kot jezi dogodkom kratkega tega življenja. Jeza ne velja nič, razun v kaj redkem slučajih, ko se more upati, ponižati z njo hudobneža in odvrniti ga od krive poti.

Mogoče je, da so na svetu vzburjenosti, ki so po svoji naravi različne od onih, katere poznam jaz, in ki se ne smejo soditi tako hudo; a ona, ki je imela do tlej mene v svojej oblasti, ni bila vzburjenost, koja bi bila povzročevala sama žalost: pogosto bilo jej je primesanega mnogo sovraštva, mnogo poželenja, zabavljati, slikati si cele družbo ali pa tega ali onega najgrjimi barvami. To ti je prava kuga na svetu! Človek se smatra samega sebe boljšim, ko zaničuje druge ljudi. Zdi se mi, kakor bi si vsi prijatelji pravili na uho: »Ljubimo se samo med sabo, ako razkričimo, da so vsi drugi osli in sleparji, videlo se bode, kakor bi bili mi na pol bogovi.«

Čudno je, da tako življenje, polno jeze na vse, tako ugaja! V njem vidi se nekako junaštvo. Ako je človek, nad katerim si se včeraj jezil, umrl, takoj poiščeš si družega. »Nad kom se bodem pa danes jezil? koga bodem sovražil? ali je morda ta grdoba tam? . . . Hvala Bogu! Prijatelji vkup! Našel sem ga, po njem!«

Tako je na svetu: in ne da bi ga obrekoval, lahko rečem, da je slabo na svetu.

(Dalje sledi.)

7. je naglich k nam pripeljal preč. gg. misijonarje. Karola Heidriha, Urbana Nežmaha in Janeza Macurja, in takoj se je pričel misijon za otroke do 15 leta, med njimi je bilo tudi 83 dečkov in deklic pripravljenih za I. sv. Obhajilo. Vsi so ta dan sveto spoved opravili, drugi dan so pa prejeli prvo sveto obhajilo. Za odraščene se je sv. misijon pričel 5. avg. in je trajal do 15. avg.

S svojo jedrnato besedo, s svojo gorečnostjo in veliko ponižnostjo si je vsakteri preč. g. misijonar srca faranov že pri prvem nastopu pridobil ter s svojimi govori vnmal ljudi, za prejem svetih zakramentov.

Sv. obhajil je bilo 2900. Neizrečeno so se preč. g. misijonarji trudili ne samo na leci, ampak tudi v spovednici. Neutrudno so v spovednici pomagali preč. g. misijonarjem preč. gospod vrhniški dekan in oba vrhniška gospoda kapelana, nadalje g. planinski dekan. Tudi sosedni gg. župniki so pomagali spovedovati.

Žali Bog, da je naša farna cerkev veliko premajhna, da vsi ljudje niso imeli prostora v cerkvi ampak so morali zunaj cerkve ostati.

Na praznik Marijinega vnebovzvetja je bil konec sv. misijona, Popoldne ob 3. je bil blagoslovljen sv. križ. Ker imamo v cerkvi altar sv. križa, je ta križ tudi misijonski križ postal. Po blagoslovu rožnih vencev itd. je bila procesija s. presv. R. T. ki jo je vodil preč. vrhniški dekan, ter tudi blagoslovil misijonski križ.

Na sv. Roka dan je bila še peta sv. maša z libero za vse rajne farane in med sv. mašo je bilo 500 obhajil za mrtve farane darovanih. Po sveti maši je bila procesija na pokopališče in tam navadne molitve za mrtve.

Ob 10. uri so nas pa preč. g. misijonarji zapustili, vrnivši se nazaj v Ljubljano. Dan pred odhodom je prišel naš obče spoštovani in vrli župan, gospod Karol Puppis in oba ključarja farne cerkve, da so se v imenu gorenjelogaške občine zahvalili preč. g. misijonarjem za ves trud, ki so ga imeli.

Jaz se pa tem potom prav srčno zahvalim Vam vsem preč. gg. misijonarjem za vse duhovne dobrote, ki ste nam jih delili. Srčna zahvala tudi preč. g. dekanu in vsem drugim gg. duhovnom. Deus retribuat Vobis!

Lor. Bergant,
župnik.

Delegacija akademikov in bogoslovcev za kat. vseučilišče v Solnogradu.

Iz Gradca 21. avgusta.

I. Vsprejem.

Nekako nezaupno bližali smo se stolnici štirskedežele, in mnoga skrb hotela je polastiti se našega srca: kam naj krenemo tujci v tujem mestu, koga li iščimo prijatelja tam? Toda čemu smo se bali, zakaj nam je padal pogum? Bližali smo se mestu, ki baje ni Slovincem posebno prijazno, seznanjali smo se z drugovi, katerih srce bije drugim težnjam, drugim smotrom, drugim idejalom. O kako nepotrebne skrbi rojile so nam po glavi kake strahove smo si stvarjali — prisrčno pozdravil je došle akademike in bogoslovce iz vseh avstrijskih pokrajin referent č. g. Barta govoreč nekako tako: »Čili boritelji za našo sveto stvar, kako naj vas pozdravimo v našem mestu, kako vsprejmemo? Zahvaljujem se vam, da ste zaupali nam — zapati hočemo i mi vam, skupno hočemo delovati in boriti se za sveto stvar. In jutri hočemo Boga prositi v novem hramu božjem, da nam pomore v boju za našo stvar; danes pa vam kličem srčen — prosit!« A zopet vstal je drug Nemeč, vseučiliščnik Fr. Funder, ter je čital pesem iz lista »Grazer Volksblatt«, kateri je sledilo ploskanje in družba je zapela: — »Sind wir vereint zur guten Stunde«. Seveda, kjer je petje, ondi je i veselje: i mi smo bili veseli in dobre volje. Take dobre trenutke pa je treba uporabiti za dobro stvar. Kaj takega pa zna prav dobro oni ptiček z Goriškega, ki so ga naši ptičkolovci vjeti hoteli vže često, pa jim je ušel prav tolikrat. Vstal je torej oni mladi gospod in govoril skoro tako; »Hrepenel sem, da sem došel tu sèm; a hrepenim tudi častiti gospodje, da spregovorim vam besedico kratko. Mi se borimo za sveto stvar — za vseučilišče katoliško. Pravijo in rogajo se nam, da bo zaspala vsa reč; toda to ne smé motiti nas, tudi ustrašiti ne: načela so, za katera se mi borimo — njim hočemo zvesti ostati in vstrajati za resnico, ki je Kristus! Ker bi bilo tudi nemoško,

da bi odstopili sedaj, da bi pustili idejal, po katerem hrepenimo: morebiti ga ne dosežemo — bodi; toda vsaj misel sladka navdajaj nas, da se borimo za idejal . . . Pa da dosežemo oni naš smoter, moramo sodelovati — v slogi je moč. Postranska vprašanja — bodi narodnost ali politika ali katero vže hoče — ne smejo razdvojiti nas; naše vprašanje nadkriljaj vsa druga; naše prvo vprašanje pa je Kristus Gospod. Za to vprašanje delujmo, zanje bojujmo se in žrtvujmo . . . Srce odprimo in ne bodimo tako tesnosrčni — ljubimo se mej seboj in vstrajajmo. Toda še nekaj: Ni mogoče uspeha, kjer ni sloge; a tudi ni mogoče sodelovati, ako sodelovalci niso — prijatelji; prijatelji pa smo, če imamo ista načela, iste smotre — če smo si odkritosrčni. Torej gospodje, ne bojte se ničesar, marveč odkrito povejte svoja mnenja, da le ne rušite avtoritete, da le slušate svoje višje pastirje . . .»

Govornika je vsa družba navdušeno pozdravljala. Pa kmalu za njim se je oglasil drug gospod in pozdravil je navzočo delegacijo v imenu graškega kat. časnikarstva: »Vspeh — govoril je — prepuščamo Bogu, kako in kaj upajmo, je stranska reč; ideja je, katera vodi!« In z lepim zgledom o hudobnem požigalcu (ki je Bogu odtujil naša vseučilišča) in o novo sezidani hiši (kat. vseučilišče) razveselil je vse navzoče.

Oglasil se je še vseučiliščnik Fr. Funder in pozdravil je došle akademike in bogoslovce v imenu društev »Norika« in »Carolina«. — »Mi katoliški dijaki stojimo osamljeni, obdaje nas le ljubeznjivi vonj židovskih cvetic. Kedaj pač homo mogli reči: za Boga in domovino! Temu velja moja napitnica Prosit!«

Tako so tedaj nas vsprejeli v Gradcu v nemškem mestu. Bodite na Slovenskem prepričani, da nismo bili slabo vsprejeti!

Dnevne novice.

V Ljubljani, 22. avgusta.

(Shod kat. polit. društva za Dolenjsko pri Treh Farah). Iz Metlike, 21. avg. V nedeljo 2. septembra bo imelo katoliško politično društvo za Dolenjsko svoj prvi javni shod pri Treh Farah, pičle pol ure od Metlike. Ob pol 3. uri popoldne bodo ondi (pri Treh Farah) slovesne litanije in ob 3. uri po litanijah začetek shoda. Govorili bodo gg.: poslanca Pfeifer, Povše, vodja Rih. Dolenc, dr. Krek, župnika Schweiger in Babnik. — Belokranjci z veseljem pozdravljamo ta shod, ker smo prepričani, da bo mnogo koristil našemu ljudstvu. Naša pokrajina — vsaj metliška okolica — je gotovo na vsem Slovenskem še najmanj okužena od liberalizma. Belokranjci so v resnici verni katoličani, zvesti sinovi sv. cerkve. Toda odkar je trta uničena, so zelo obubožali, in marsikatero posestvo tirajo brezsrčni upniki na boben. Treba mu torej vzlasti v gospodarskem oziru pouka. Katoliški shod jih bo tudi opozoril na volkove v ovčjih oblačilih, ki dandanes bolj kakor kedaj poprej krive nauke trosijo med prosti narod, odkril jim bo rane današnjega časa, ter jim pokazal, da je lek zoper te rane najti jedino le v katoliški cerkvi. — Shod je v prvi vrsti namenjen Belokranjcem, a razpravljaj bo stvari, važne za vso Dolenjsko in vso Kranjsko. Zato vabimo vsakega, ki mu okoliščine dopuščajo da si ob tej priliki ogleda Belokrajsko in se udeleži omenjenega shoda.

(Shod volilcev v Št. Vidu.) Naprošeni smo objaviti naslednje: Ker se bode prihodnjo nedeljo dne 26. t. m. vršila otvoritev mostu čez Savo pri Radečah in se hočeva kot deželna poslanca udeležiti te slavnosti, prisiljena sva na prihodnjo nedeljo napovedani shod volilcev v Št. Vidu pri Zatičini odložiti do nedelje dne 9. septembra, kar naj dotični gospodje blagohotno vzamejo na znanje. Dr. Papež, dr. Zitnik.

(V bogoslovsko semenišče ljubljansko) so, kolikor čujemo, doslej sprejeti naslednji kandidati: Bavec Josip iz Ljubljane, Knific Ivan iz Smednika, Rebol Blaž iz Trstenika, Lavrič Josip iz Blagovice, Koželj Franc iz Mengša, Hartman Josip iz Škofje Loke, Jesenovec Matevž iz Škofje Loke, Čebašek Jakob iz Trboj, Papež Jurij iz Hrnj, Peče Emil iz Metlike, Lovretič Jakob iz Starega Trga, Ažman Andrej iz Kroke, Čemažar Franc iz Ljubljane.

(F. Z. M. baron Reinländer) odpotoval je danes v Celovec nadzorovat ondotno garnizijo.

(Deželna vlada) je potrdila statute »Društva za zgradbo učiteljskega konvikta v Ljubljani.«

(Strelna.) Iz Vrha pri Vinici se nam piše: Dne 18. t. m. ob 1/2 10. uri je strela udarila v strelod na stolpu tukajšnje župne cerkve in je strelod na spodnjem koncu pod kapom raztrgala, odtod šinila na stolpov zid pri cerkvenih vratih, raztrgala cerkvena vrata, prebila na dveh krajih zid pri krstnem kamnu, poškodovala zid pri dveh oknih na levi strani, odtrgala kos okvira pri stranskem oltarju Matere Božje in užgala venec pričvrščen na okvirju podobe Matere Božje, a k sreči je le nekaj šopkov zgorelo. Od tega oltarja je strela udarila k majhni podobi Matere Božje na zidu, sežgala pol venca vpletenega okoli podobe, ugasnila svetilnico, ki je takrat gorela pod Marijino podobo; tu je odkršila zid in odtod je skočila za veliki oltar pod zid in si naredila pot pod milo nebo. — Svetilnico večne luči je strela ugasnila in polovico olja se je iz nje razlilo. Toliške škode ne bi radi za 100 glđ. trpeli.

(Iz Črnega Vrha pri Idriji.) Na praznik Marijinega vnebovzetja se je ustanovila v Črnem Vrhu Marijina družba za dekleta. Bilo jih je 42 slovesno sprejetih pri lepo ozaljšanem stranskem oltarju Matere Božje. Dasiravno je bil sprejem popoldne vendar je bila cerkev skoraj polna vernikov, ki so s zanimanjem sledili pomenljivim obredom sprejema. Visokočastiti kn. šk. ordinarijat je Marijino družbo za Črni Vrh kanonično ustanovil, tudi je uže pridružena veliki družbi v Rimu.

(Nemščina na nemških šolah.) Kako se na slovanskih šolah v Avstriji zatira nemščina, dokazujejo ti-le statistični podatki: Kot drugi deželni jezik se poučuje nemščina na Češkem na 474 šolah, v Galiciji na 238, v Bukovini na 229, na Moravskem na 178, na Štajerskem na 149, v Primorju na 128, na Kranjskem na 68, v Šleziji na 50, na Tirolskem na 14 in v Dalmaciji na 2. Zanimivo bi bilo zvedeti, na kolikih nemških šolah imenovanih dežel se poučuje slovanski jezik.

(Osuševanja na Notranjskem). Vsled naredbepoljedelskega ministerstva se bode raziskavanje podzemeljskih vodā pri Ložu, Starem Trgu, Cérknicu in Planini pod vodstvom c. kr. gozd. komisarja gospoda V. Putick-a zopet pričelo. V ta namen je za letos dovoljenih 3000 gold., od teh je deželni odbor prevzel polovico.

(Kat. pol. in gosp. društvo za Slovence na Koroškem) priredi prihodnjo nedeljo dne 26. t. m. javen shod pri Rehtu v Mižici. Govorilo bode se o namenu društva, o šoli, o delavskem vprašanju.

(Avstrijski vinarski shod) se bode vršil na Dunaju od 4. do 7. septembra. Deželni odbor kranjski bode zastopal državni poslanec g. Fr. Povše, kmetijsko družbo pa družbeni tajnik.

(Dijaška kuhinja v Kranju.) S pričetkom šolskega leta in z otvoritvijo prvih dveh razredov kranjske gimnazije, ustanovljena bode zajedno tudi že dijaška kuhinja v Kranju. Kakor ravnokar čujemo, delajo se že vse potrebne priprave, po vplivnih kranjskih meščanih in drugih faktorjih pa se prav pridno nabirajo dobrotniki in doneski za to, revnejšim dijakom namenjeno zavetišče. Tako bode Kranj torej tudi v tem oziru storil dobro delo usmiljenja, in si stekel hvalo od starišev kakor podpirane gimnazijske mladine! Vsa čast, možem ki so se lotili dela!

(Premovanje) težkih kobil z žrebeti za vse vasi v Bohinju se bode vršilo dne 1. septembra ob pol 11. uri v Boh. Bistrici. V ta namen je dež. odbor dovolil denarno podporo.

(Na Vojsčiči pri Komnu) je veleč. g. vikarij Fr. Hebat obolel, da ne more že več časa maševati. Najbrž ga bodo morali operirati v grlu. Priporoča se ga v molitev preč. sobratom.

(V Šempolaju pri Nabrežini) je nek N. Š doma se sprl s svojo ženo radi dote. Ker ni hotela žena ustreči njegovi želji, šel je na bližnji hrib, kjer je bil nek rob kamenoloma. Poskočil je v to 7 m. globoko votlino. Zlomil si je na treh krajih nogo in močno poškodoval na glavi. Na pol mrtvega peljali so ga v goriško bolnišnico.

(Iz Sosljana) dne 20. avg.: V gostilni kneza Hohenlohe v Sosljanu je 15. t. m. tamošnji grajski krčmar Dom. Povernig vročekrven Furlan delavca Alfreda Dužati tako neusmiljeno mahnil s steklenico po glavi, da so morali iz Tržiča naročiti komisijo in zdravnika. Hvala Bogu, kakor se sliši, rana ni smrtno nevarna. Tacega uljudnega krčmarja ima oskrbništvu kneza Hohenlohe v Sosljani, kateri tudi v svoji preveliki uljudnosti kriči Slovincem »Mostri di sciavi«.

(V Temnici na Krasu) so imeli v nedeljo 19ega t. m. velik požar. Alojziju Durče-tu zgorel je hlev in skedenj. Škode je več sto goldinarjev. Mož je o pravem času se zavaroval. Kako je ogenj nastal, se še ne ve. V tej vasi boleha mnogo ljudij na »cholerini«. En deček in mladenič sta v smrtni nevarnosti. Vzrok tej boleznij je menda od solnca preparjeno sadje, katero uživajo.

(Znamenito imenovanje.) Dne 15. t. m. je razglasila »Wiener Zeitung«, da je imenovan dr. Giovanni Pacchoni za pravega profesorja rimskega prava v Inomostu. To dejstvo je jako značilno in marsikaj se dá sklepati iz njega. Dosedaj je bil namreč prof. Pacchoni na vseučilišču kamerinskem in je jeden prvih profesorjev, kateri je prišel iz Laškega v Avstrijo. Pač so na raznovrstna vseučilišča avstrijska klicali Nemce, kateri so v marsičem zanesli tuje ideje mej nas. Madejski je poklical Lahe, ki bo brez dvojbe predaval v laškem jeziku. Še ni dolgo, kar se v Gradcu predava laško slovstvo v laščini in brez dvojbe vrsta činov, s katerimi misli učna uprava zadovoljiti Lahe, s tem še ni končana. Mi privoščimo Lahom vse, kar jim gré in veselimo se ž njimi vred, da je vsaj v nekoliko vdomljeno staro ozidje nemštva po naših vseučiliščih. Sicer res ne vemo, katere zasluge v ohranjenju državino plačuje Lahom Madejski s svojimi dotičnimi naredbami, toda h krati menimo, da vsaj toliko kakor Lahi zaslužimo tudi Slovenci ozira gledé velikih šol. Kolikrat smo že razmotravali vprašanje, kako bi se slovenskim pravnikom že na vseučilišču dala prilika priučiti se slovenski terminologiji in vsposobiti za slovensko uradovanje. Terminologijo že v kratkem dobimo. Čas je tedaj ugoden, da tudi za-se stopimo pred ministra in zahtevamo vsaj na graškega vseučilišča pravnem oddelku slovenska predavanja v nekaterih predmetih. Nove laške stolice so gotovo le pričetek, da se osnujejo za Lahe posebne akademične šole. In če za Lahe, zakaj ne tudi za nas? Svojim poslancem pa priporočamo, naj to zadevo o prvi priliki zopet sprožijo.

(V Pazinu) se je sestavil, kakor se nam poroča, upravni svet izbravši si predsednikom Ljudevita Kovača (ki se piše: Covaz). Ker c. kr. namestništvo ni uvažilo rekursa hrv. stranke proti tej volitvi, prišlo je do konstituiranja. Isto tako beležimo tukaj kot ilustracijo, da se je meseca aprila konstituiral cestni odbor za pazinski okraj izbravši si predsednikom Simona Defara, župana v Tinjanju. Proti temu osnovanju protestoval je prejšnji predsednik dr. Egidij Mrak (Italijan), ker je dobil povabilo k seji, v katerem je bila — kakor je on trdil — pogrešno nanzanjena ura shoda. In akoprav tega trdila ni dokazal — namestništvo je ugodilo njegovemu protestu ter vničilo prejšnje konstituiranje. Te dneve se je zopet isto vršilo, pri katerem so ponovno izvoljeni Šime D-far kot predsednik in Anton Bertoša kot podpredsednik. Gosp. dr. Egidij Mrak je bil tudi navzoč pri seji, volitve pa se ni udeležil. Torej ker je jeden Italijan protestoval proti konstituiranju — volitev se je vničila; — tam pa, kjer je več privržnikov hrvatske stranke proti nasilni volitvi vložilo utok, isti se odbija in volitev potrjuje. Če to ni dvojna mera — tedaj tudi dan ni svetel!

(Mesečni semenj v Novem Mestu). Poroča se nam: Ker je vsled naraslega prometa na dolenjskih železnicah tudi gledé sejmov pričakovati večje kupčije in prometa, sklenil je občinski svet novomeški, razširiti sedanji ondotni goveji semenj (vsak prvi ponedeljek v mesecu), tudi na konjski semenj, in je za potrebno dovoljenje obrnil se s prošnjo do c. kr. deželne vlade.

(Nakupovanje konj za c. in kr. vojno.) Vsled prizadevanja samostalnega konjerejskega odseka c. kr. kmetijske družbe kranjske je c. in kr. vojno ministerstvo odredilo z odlokom z dne 2. avg. t. l., št. 1865/3, da bode uradovala asentna komisija za remonte ter kupovala konje za c. in kr. vojno v ponedeljek, dne 10. septembra dopoldne v Št. Jarneju. Podpisani odsek pozivlje vse kranjske, zlasti pa dolenjske konjerejce, naj pripeljejo pred imenovano komisijo tiste svoje konje, ki so na prodaj ter sposobni za vojno. Konjerejci! Podpisani odsek se je trudil, da je dosegel ta velevažni čin visokega c. in kr. vojnega ministerstva, ki naj naredi našo konjerejo bolj dobičkonosno, a sedaj je pa ležeče na vas, da pripeljete pred asentno komisijo obilo sposobnih konj, vsled česar se bode to nakupovanje vršilo redno vsako leto ter bode potem mogoče konjerejem svoje konje bolje in lažje prodajati. Pripeljite

pa svoje konje skrbno osnažene, pravilno podkovane, z ostrženimi bicliji, z lepo uravnano grivo in ravno takim repom. Vadite zadnje dni svoje konje tudi v prepeljavanju, da se pokažejo lepi in gosposki. — Samostalni konjerejski odsek c. kr. kmetijske družbe kranjske.

(Novi okrajni cesti) in sicer: Sodražica — Hrib in Rovte — Ziri sta v daljavi od 1 do 2 kilometrov izkopani; prihodnje leto vsorej pa do nasipanja dodelani. Pri gradnji obeh uporabljajo se ljubljanski prisiljenci.

(Levovska deželna razstava.) Poljaki so res sedaj ob razstavi napravili mnogo stvari, ki ne morejo biti všeč katoliškemu Slovanu, Tisto bratenje z liberalnimi Nemci in z Mažari pač ni bilo častno. Toda razstava sama je vendar le lepo znamenje, da Galicija napreduje in tega ne sme nobeden tajiti. „Narodni Listy“ pa zagotavljajo, da so razstavi nasprotni, odkar so bili Nemci in Mažari v Levovu. In od tedaj imenujejo razstavo „gledališčno dekoracijo“, „Potemkinove vasi“ itd. To pa tudi ni dostojno, na tak način se nasprotstvo mej Poljaki in Čehi umetno goji brez potrebe in v veliko škodo.

(Na vrbsko jezero) je prišlo letos stanovat doslej 2091 strank s 4836 osebami.

(Pogorelo) je v občini Žrelec ob Celovcu po noči od 19. do 20. t. m. šest hiš. Tudi precej govedi je ostalo v ognju.

(Promet in — pomanjkanje stanovanj v Ljubljani) Iz stanovniških krogov prihaja nam naslednji glas: Kakor na kamniski in dolenskih železnicah, pomnožil se je v letošnjem poletju osobni in zlasti promet po tujcih tudi v našem mestu. To in pa došlo vojaštvo v tekočem mesecu, pa je slehernemu poznavalcu naših lokalnih razmer podalo v roke neutajljiv dokaz, da ne stori Ljubljana razmeroma še prav nič ali pa prav malo v prospeh napominanega prometa, v ostalem pa niti približno tega, kar se stori drugod, in zahtevajo v obče razmere sedanjega časa! Kdor stvar v našem mestu le nekoliko opazuje, vidi dan na dan večje pomanjkanje stanovanj in le čudom se je čuditi, da je zdravstveno stanje v Ljubljani še na tako ugodni stopinji! — Liki slaniki po sodih nastanjevali in tlačili so se tujci, vojaštvo in zasebniki po vseh kotih in kotičih baš pretekle dni v hotelih, gostilnah in privatnih hišah, in za drag denar, — dragina je zdaj tudi v Ljubljani že — pariško-moderna, — zadovoljiti se je marsikomu, če hoče sploh priti pod streho! Vile in palače se postavljajo blizu in okrog mesta, nikomur pa ni na umu zidati za Ljubljano primernih manjših stavb in stanovanj za srednji stan!

(Zasačen tat.) Mestna policija prijela je danes po noči jako nevarnega tatu Franceta Avgusta Keržmana, doma iz Solkana pri Gorici. Prijet je bil na Tržaški cesti v Leskovčevi hiši, ko si je bil že več reči nabral, da jih odnese. V njegovi posesti se je dobilo 9 „vetrihov“, dve srebrni uri in verižici, en velik nož in več denarja. Imenovani kradel je tudi te dni po Sp. Šiški in baje vlomil po noči v tri hiše in odnesel več obleke in denarja. — Dobro bi bilo, da se mestni policiji naznani, ako se je še kje dogodilo kaj tatvin v zadnjem času.

(Na Triglav) je letos do 19. avgusta prišlo 77, do Dežmanove kočee 76 oseb.

Društva.

(Katoliško slovensko delavsko društvo) je imelo v nedeljo 19. t. m. ob 6. uri zvečer tretji društveni shod v prostorih katoliške družbe. Zbrala se je dobra stotina članov. Prvi govornik, gospod knezoškofijski tajnik, A. Levičnik, je predaval v verski šoli. Prav poljudno je narisal črne pege sedanje šole, katera hoče otroka vse naučiti, samo vzgaja ga ne na verski podlagi. Sveta dolžnost krščanskega delavskega stanu bode tedaj, kadar pride do svojih političnih pravic, da se potegne za versko šolo. Vendar tudi verska šola ne bo vsega dosegla, treba je v prvi vrsti krščanske domače vzgoje, za katero mora zlasti skrbeti krščanski oče sam, tedaj tudi delavec, kolikor mu to pripušča njegovo delo, katero mora opravljati žal izvan svojega družinskega kroga. — Drugi govornik g. stolni vikar M. Mrak, je stvarno in odločno zavrnil članke zadnjega „Delavca“, v katerih ostudno napada duhovščino, ter oklicuje vero kakor zasebno stvar, prav po receptu socijalnih demokratov. — Č. g. kap. A. Plečnik je z zanimivimi izglede kazal na vspehe nove brezverske šole in staršem posebno priporočal skrb za vzgojo otrok. Govorila sta nadalje dva gg. društvena odbornika, ter sta krepko zavračala napade na društvo, katero jih ima, kakor vsaka dobra stvar tudi delavsko društvo. G. Gostinčar je naposled pojasnil pravila gledé bol-

niške podpore. — Ker je bil večeraj ravno god svetega Očeta Leona XIII. in v soboto rojstveni dan presvitlega cesarja, so jima zborovalci srečo vošili z navdušenimi živjo klici. — Gosp. predsednik je sklenil zborovanje okoli 8. ure.

(Družba sv. Cirila in Metoda) je od 28. rožnika do 15. mal. srpana prejela te-le darove: Sl. upravništvo „Mirovo“ je poslalo zbirko „prvih kron“ v znesku 170 gld. 50 kr., vsega vkup je do sedaj vrli „Mir“ nabral 1293 „prvih kron“ za našo družbo. Novoustanovljena ženska podružnica v Krškem nas je razveselila s 100 gld., ki so deloma čisti dohodek od koncerta prirejenega pod vodstvom gospoda Potrebina v korist naši družbi, deloma udnina in darovi. Največ zaslug pri ustanovitvi podružnice imajo gospe M. Pfeiferjeva, J. Hočevarjeva, A. Jugovičeva, M. Kesslerjeva in gđc. A. Schmindingerjeva. Akademiska podružnica vnetih graških velikošolcev nam je poslala 100 gld. Kakor do sedaj tri leta, tako so tudi za l. 1894. slovenski bogoslovci v Gorici poslali 100 gld. pokroviteljine. Izglede vlečejo! G. Josip Rode, posestnik v Kamniku, nam je poslal po g. mestnem županu J. Močniku drugo polovico pokroviteljine v znesku 100 kron. Vitanjska posojilnica pod načelnštvom v. č. g. žup. J. Žučkarja je v našo korist za l. 1893. obrestinostno naložila 10 gld., za l. 1894. pa 15 gld. in bode toliko časa prilagala, da se nabere za pokroviteljino potrebna vsota 100 gld. — Neumorno delavna litjska podružnica je pri obnem zboru 3. rožnika 1894. l. nabrala 79 gld. Crkniška na Goriškem pri obnem zboru 4. rožnika t. l. pa 51 gld. 40 kr., kar nam je poslal č. g. kapelan Fr. Šmid. Gospod Grossmann iz Novega Mesta nam je poslal 13 gld. ki jih je nabral neimenovan narodnjak iz Žužemberka ob priliki „Pravnikovega“ izleta v Novo Mesto pri zaostalih pravnikih pri Štemburji in Kandiji. — Preč. g. Fr. Ferenčak, dekan in mestni župnik v Brežicah, je pristopil kot ustanovnik k tamošnji naši podružnici z doneskom 10 gld. Dalje so še darovali: G. M. P. v K. V. 10 kron, sl. društvo češkoslovenskih rudniških akademikov v Prokop-u v Ljubnem na Stajarskem 3 gld. 88 kr., gospod J. A. po preč. g. dr. Lampetu 6 Kr., v. č. gospod Andrej Pavlica, stolni vikar v Gorici 6 Kr., gospod Stražiški 6 Kr. kot Ciril-Metodijski dar in za slovensko šolo v Velikoveci. Neimenovanec 6 Kr. Zahvaljujoč se požrtovalnim domorodcem prosimo rodoljubno slovensko občinstvo, da bi se nas prav pogosto spominjalo, ker izdali smo letos vže več za slovenske šole, kakor so nam izročili rojaki. Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Telegrami.

Shod krščanskih starinoslovcev.

Spljet, 21. avgusta. Člani kongresa krščanskih starinoslovcev odpotovali so večeraj zjutraj v Solin, da ogledajo tamošnja izkopavanja. Ob polu 2. uri je bila slavnostna začetna seja. Predsednikom je bil voljen Waal. Potem je pozdravil namestniški svetnik Tončić shod z govorom, kateri je ves shod z odobravanjem vsprejel. Govornik je naglašal zasluge vlade za ohranjenje spomenikov in pristavil, da bode vlada z velikim zanimanjem sledila posvetovanju shoda. Potem je bilo več pozdravnih govorov. Shodu je došlo več brzojavnih pozdravov, mej drugim od namestnika Davida, kardinala Grusche in škofa Strossmayerja. Jednoglasično se je vsprejel predlog, da se odpošlje udanostni telegram cesarju in papežu. Ob 1. uri je bil obed pri škofu Nakiću. Škof Nakić je napil cesarju in papežu, kateri napitnici sta bili naudušeno vsprejeti.

Spljet, 22. avgusta. Kongres krščanskih starinoslovcev je odposlal cesarju nastopni udanostni telegram: „Pri kongresu za krščansko starinoslovje v Spljetu zbrani učejniki izražajo svojo udanost Vašemu velečastvu, pospešitelju znanostij.“

Kolera.

Dunaj, 21. avgusta. [Poslednjih 24 ur jih je v Bukovini 17 zbolelo in 10 umrlo za kolero, v Galiciji pa 155 zbolelo in 92 umrlo.

Amsterdam, 21. avgusta. Tukaj je jeden umrl, dva pa zbolela za kolero. Dosedaj jih je 36 zbolelo in 15 umrlo za kolero. V Maastrichtu sta dva na novo zbolela za kolero.

Kitaj in Japon.

Novi York, 22. avgusta. Govori se, da je japonska vlada naročila tukaj 100.000 pušk. **Shanghai**, 22. avgusta. Od 12. avgusta ne pride nobeno poročilo semkaj z bojišča. Zveze so popolnoma pretrgane. Na Korejo

odposlani dopisniki so se zatorej morali vrniti. V Shanghaiu je popolen mir. Nobenih demonstracij proti Evropeem ni. Japonci ostavili so kitajski del mesta in so pod varstvom Zjedinenih držav.

Dunaj, 22. avgusta. Ministerski predsednik Windischgrätz je odpotoval v Ischl.

Trst, 21. avgusta. Danes popoldne je prišla semkaj rumunska vojna ladija „Elizabeta“. Pri zasidranju se je prevrnil čoln te ladije in je v vodo palo sedem ljudij, katere so pa rešili.

Reka, 22. avgusta. Ogenj v pristanišču traje dalje. Ker je nevarnost, da se podré skladišče, je dovažanje in odvažanje jako težavno.

Levov, 22. avgusta. Shod poljskih trgovcev se je zaključil.

Levov, 22. avgusta. Povodom prihoda cesarjevega v Levov, bode dne 8. in 9. shod poljskih strelcev v Levovu.

Berolin, 22. avgusta. Časopisom se poroča iz Peterburga, car je odredil, da izpadejo smolenske vojaške vaje.

Fulda, 22. avgusta. Danes se je začelo posvetovanje škofov. Predseduje mu kolonjski nadškof. Posvetovanja so tajna.

Wilhelmshausen, 22. avgusta. Princ Henrik je imenovan poveljnikom oklopnice „Worts“.

Port-Sajd, 22. avgusta. Mej moštvo ladij družbe sueškega prekopa je buknil štrajk.

Washington, 22. avgusta. Predlogo protianarhističnega zakona, kakor jo je predlagal Hill, zavrže zbornica poslancev, ako se bistveno ne spremeni.

Washington, 22. avgusta. Posvetovanje o protianarhistični predlogi ne pride več v tem zasedanju v zbornici na vrsto.

Novi York, 22. avgusta. Zdravje predsedniku Clevelandu se je zboljšalo. Zdravniki so se izjavili, da je Cleveland zbolel samo za močvirsko mrzlico.

Umrli so:

19. avgusta. Barbara Harich, gostija, 78 let, Kravja dolina 11, ostarelost.

20. avgusta. Marija Slanovic, krojačeva hči, 14 dni, Krakovske ulice 17, črevesni katar. — Ignacij Traun, zasebnik, 82 let, Franc Jožefa cesta 11, carcinoma matozis. — Elizabeta Arnež, kuharica, 58 let, Ulice na Grad 11, carcinoma ventri. — Pavlina Pardubsky, komptovarista hči, 5 let, Hrenove ulice 12, edem na možganih. — Marija Gabrovšek, uradnikova vdova, 47 let, Študentovske ulice 2, oslabljenje.

21. avgusta. Gabrijel Širca, čuvajev sin, 4 mesece, Marije Terezije cesta (čuvajnica), driska. — Friderik Kušar, zasebnega uradnika sin, 13 mesecev, sv. Petra cesta št. 43.

Tujci.

20. avgusta.

Pri **Slonu**: Schediwy, Göstl, Monschein z Dunaja. — dr. Kalmus, Radesich, Pretner iz Trsta. — Pavli iz Boršta. — Dereani iz Žužemberka. — Debeljak iz Preddvora. — dr. Wildner iz Gradca. — Hahn iz Solnograda.

Pri **Maliču**: Amon, Obermann, Herdlička, Herzl, Weiss, Sinek, Rothholz z Dunaja. — Hönich iz Budimpešte. — Soklič, dr. Krek iz Gradca. — Melzer iz Prage. — Massopust iz Trsta. — Kogej iz Idrije. — Szuhevich iz Zagreba. — dr. Divjak iz Prevoj. — Golob iz Holzleiten-a. — Schuff iz Monakovega. — Peterca iz Dubranca.

Pri **bavarskem dvoru**: Vidergar iz Št. Jurja. — Sertič iz Gorice. — Senica z Dunaja.

Pri **Južnem kolodvoru**: Sajc iz Litije. — Häglers iz Amerike. — Maleve iz Illir. Bistricce. — Schlein z Dunaja. — Stampfel z Reke.

Pri **avstrijskem caru**: Plesko iz Idrije. — Perpar, Karol in Josip Pertot iz Trsta. — Donner iz Ljubljane.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur
		zrakomera v mm	toplotna po Celsiusu			
7. u. zjut.		732.0	12.4	brezv.	oblačno	29.0
21. u. pop.		734.7	13.8	zm. vzh.	del. oblak.	dež
9. u. zveč.		736.8	10.6	brezv.	jasno	

Srednja temperatura 12.2, za 6.3° pod normalom.

Tržne cene v Ljubljani

dné 22. avgusta.

	gl.	kr.		gl.	kr.
Pšenica, m. st.	6	35	Speh povojen, kgr.	—	64
Rež,	4	60	Surovo maslo,	—	75
Ječmen,	4	50	Jajce, jedno	—	2 ¹ / ₂
Oves,	5	90	Mleko, liter	—	10
Ajda,	6	50	Goveje meso, kgr.	—	64
Proso,	5	—	Teleče	—	66
Koruza,	6	—	Svinjsko	—	66
Krompir,	2	14	Kostrunovo	—	36
Leča, hktl.	12	—	Piščanec	—	40
Grah,	12	—	Golob	—	17
Fižol,	8	—	Seno, 100 kgr.	—	1 78
Maslo, kgr.	—	92	Slama, 100	—	1 42
Mast,	—	6 ¹ / ₂	Drva trda, 4 kub.m.	—	6 40
Speh svež,	—	58	" mehka, 4 "	—	4 80

Eksekutivne dražbe.

Štef. Starihe iz Sodinje Vasi posestva (1549 gld.) dné 14. sept. in 16. okt. v Črnomlju.

Fr. Cerarja iz Usevka (terjatev 200 gld.) posestvo (480 gld.) dné 22. sept. in 27. okt. na Brdu.

Jan. Klopčiča z Dunaja (terjatev 200 gld.) posestva v občini Moravče (1020 gld. in 660 gld.) dné 22. sept. in 27. okt. na Brdu.

Jan. Božiča iz Podtabra (terjatev 270 gld.) posestvo (2470 gld.) dné 20. sept. in 20. okt. v Ribnici.

Mat. Onušiča iz Kozarš posestvo (2637 gld.) s pritlikino (150 gld.) dné 24. sept. in 24. okt. v Ložu.

Ivana Justina iz Vel. Lašč zemljišče (80 gld.) dné 25. sept. in 30. okt. v Vel. Laščah.

Marije Inglič iz Škofje Loke zemljišči (245 gld. in 200 gld.) dné 20. sept. in 18. okt. v Škofji Loki.

Mihaela Ruglja iz Kamnja, Jožefa Zamide iz Pijavc, Jan. in Marije Umek iz Cirknika in Neže Kerne z Griča zemljišča (310 gld. 10 kr., 475 gld., 715 gld. in 95 gld.) dné 5. sept. in 10. okt. v Mokronogu.

Val. Pravharja iz Tacna (terjatev 50 gld.) posestvo (715 gld.) dné 19. sept. in 20. okt. v Ljubljani.

Ant. Samca iz Sela posestva (3270 gld.) dné 15. sept. in 17. okt. v Ljubljani.

Neže Plut iz Ručetne Vasi posestvo (564 gld. 20 kr.) dné 14. sept. in 16. okt. v Črnomlju.

Jan. Štefana iz Podvrha posestvo (969 gld. 50 kr.) dné 15. sept. in 20. oktobra na Brdu.

Jak. Persina iz Stožic zemljišče (preložitev) dné 15. sept. in 17. okt. v Ljubljani.

Mart. Beberja z Unca zemljišče (410 gld. 10 kr.) dné 27. sept. (ponovitev) v Logatcu.

Neže Hočevnar s Studenca zemljišče (60 gld.) dné 29. sept. in 31. oktobra na Krškem.

Fr. Smoliča iz Prapreč zemljišče s pritliklinami (3993 gld.) dné 6. sept. in 4. okt. v Zatičini.

Ant. Zagarja iz Iške Vasi (terjatev 2500 gld.) posestvo (14.729 gld.) dné 17. okt. in 21. nov. v Ljubljani.

Jur. Mušiča iz Dragovanje Vasi zemljišče (1728 gld.) dné 29. avg. v Črnomlju.

Mih. Požeka iz Adlešic zemljišče (1039 gld. 50 kr.) dné 5. sept. v Črnomlju.

Jos. Kobetiča iz Stražnega Vrha posestvo (408 gld.) dné 5. sept. v Črnomlju.

Marije Hočevnar iz Ljubljane premakljive reči (47 gld. 20 kr.) dné 27. avg. v Ljubljani.

Vpis tvrdke.

Pri okrožnem kot trgovskem sodišču v Novem Mestu vpisana je tvrdka: »Jos Sever« v St. Jarneju, trgovina z mešanim blagom.

Pod varstvom.

Ant. Levstik iz Vel. Lasič št. 15 radi zapravlivosti; njega varuh je Janez Žužek iz Vel. Lasič št. 45.

Tovarniško zalogo
šivalnih strojev
in
pristrojev
za vozarenje
ima
IVAN JAK
v Ljubljani, Dunajska cesta 13.
Centki zastoj in franko.

Leopold Tratnik
prej M. Schreiner,
pasar in zlatar,
v Ljubljani, Sv. Petra cesta 27,
priporoča prečastiti duhovščini, cerkvenim predstojnikom in slav. občinstvu svojo
najstarejšo in najboljšo urejeno delavnico
za izdelovanje različne
cerkvene posode in orodja.
Vsakatero naročilo izvrši kar možno hitro natančno po cerkvenih pravilih in lepih vzorcih v raznih slogih. — Na željo prečast. in spošt. naročnikov pošlje načrte ali že izgotovljene predmete rad vsakomur na ogled.
Staro blago popravi, prenovi, pozlati, posebri in poniklja po najnižji ceni. 311 26—13

Po znižani ceni!
Drobtinice
Uredil dr. Fr. Lampe. — Izdala katol. družba za Kranjsko.
Letniki XXI, XXII, XXIII, XXIV, XXV, XXVI po 60 kr., letnik XVII 80 kr., po pošti 10 kr. več.
Zanimiva vsebina z nekaterimi slikami. — Primerna knjiga za slovenske družine.
Dobivajo se v „Katoliški družbi za Kranjsko“ v Ljubljani, Stari trg št. 13.

Dobiva se najceneje v podpisani lekarni, ako se naroča po pošti.

Ubald pl. Trnkóczy
lekar zraven rotovža v Ljubljani
priporoča:
Kurjeočesno tinkturo.
Bolečine pomirljivo sredstvo pri kurjih očesih in pri trdi koži na nogi. Ima to prednost, da se s to tinkturo kar s ščetko pomaže bolni del na nogi. — Stekleničica z rabilnim navodom in ščetko velja 40 kr., tucat 3 gld. 50 kr.

Cvet zoper trganje (Gichtgeist) lajša in preganja bolečine v križu, nogah in rokah. — Steklenica 50 kr., 6 steklenic 2 gld. 25 kr.

Marijacejske kapljice za želodec. — Steklenica 20 kr., 6 steklenic 1 gld., 3 tucati 4 gld. 80 kr.

Planinski zeliščni ali prsni sirop za odraslene in otroke; raztvorja sliz in lajša bolečine, n. pr. pri kašlju. — Steklenica 56 kr., 6 steklenic 2 gld. 50 kr.

Odvajalne ali čistilne kroglice čistijo želodec pri zabasanju, in skaženi želodec. — Skatulja 21 kr., 1 zavojček s 6 skatuljami velja 1 gld. 5 kr.

Vsa ta naštetá in vsa druga zdravilna sredstva se dobijo v 292 15
lekarni
Ubalda pl. Trnkóczy-ja
v Ljubljani zraven rotovža
in se vsak dan s prvo pošto razpošiljajo.

Velika levovska loterija. — 2024 dobitkov.
Glavni dobitki 60.000, 10.000, 5.000 gld.
v gotovini le z 10% odbitka.
Levovske srečke à 1 gld. priporoča
„MERCUR“ menjalnična delniška družba
390 1 na Dunaju, Wollzeile 10. 418 7

Vizitnice
priporoča
Katol. Tiskarna.

Vipavska vinarska zadruga
išče za svoje vinsko skladišče in pivnico v Ljubljani
sposobnega zastopnika.
Zahteva se: 1. Znanja gostolničarske obrti in umnega kletarstva; 2. primerne kavicije; 3. stroge pravnosti.
Plača se določi dogovorno. — Pismene ponudbe je priposlati do dné 1. septembra t. l. upraviteljstvu vinarske zadruge v Vipavo.
427 2—2
Ravnateljstvo.

Advokat
426 3-3
dr. Vikt. Supan
otvoril je
pisarno na Bregu št. 16
(Mayerjeva hiša).

Dunajska borza.

Dné 22. avgusta.		Dné 21. avgusta.		Kreditne srečke, 100 gld. 197 gld. 75 kr.	
Skupni državni dolg v notah	98 gld. 55 kr.	4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	149 gld. — kr.	4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld. 140	—
Skupni državni dolg v srebru	98	5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	154	Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld. 17	70
Avstrijska zlata renta 4%	122	Državne srečke l. 1864, 100 gld.	196	Rudolfove srečke, 10 gld.	23
Avstrijska kronna renta 4%, 200 kron	97	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	96	Salmove srečke, 40 gld.	69
Ogerska zlata renta 4%	121	Tisine srečke 4%, 100 gld.	143	St. Genois srečke, 40 gld.	71
Ogerska kronna renta 4%, 200 kron	95	Dunavske vravnave srečke 5%	127	Waldsteinove srečke, 20 gld.	51
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1013	Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	107	Ljubljanske srečke	24
Kreditne delnice, 160 gld.	364	4% kranjsko deželno posojilo	67	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	169
London vista	124	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	98	Akcije Ferdinandove sev. železn. 1000gld.stv. 3230	50
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	61	Priporitetne obveznice državne železnice	224	Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	110
20 mark	12	" južne železnice 3%	157	Dunajskih lokal. železnice delniška družba	80
20 frankov (napoleonador)	9	" južne železnice 5%	127	Montanska družba avstr. plan.	87
Italijanski bankovci	44	" dolenskih železnice 4%	98	Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	180
C. kr. cekini	5			Papirnih rubljev 100	133

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zgube pri izrebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahifflerstrasse 74 B.

Pojasnila vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni svati za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.